

Ένα σημαντικό νομοθετικό εργαλείο για προστασία από τις επικίνδυνες χημικές ουσίες είναι οι περιορισμοί που τίθενται από το Παράρτημα XVII του Ευρωπαϊκού Κανονισμού με αρ. 1907/2006/EK (REACH). Μέσω αυτών περιορίζεται ή απαγορεύεται η παραγωγή, η διάθεση στην αγορά ή η χρήση μιας χημικής ουσίας σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται οι περιορισμοί που ισχύουν για τη χρήση συγκεκριμένων χημικών ουσιών σε δερμάτινα ή υφασμάτινα αντικείμενα. Οι πιο κάτω περιορισμοί εφαρμόζουν τόσο σε προϊόντα επαγγελματικής χρήσης όσο και σε καταναλωτικά προϊόντα.

Επαγγελματικής χρήσης θεωρούνται τα προϊόντα τα οποία χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο επαγγελματικής δραστηριότητας όπως για παράδειγμα οι στολές, τα γάντια, τα καπέλα, τα σακάκια κτλ.

ΧΗΜΙΚΗ ΟΥΣΙΑ / ΣΗΜΕΙΟ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVII	ΟΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ	ΟΡΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ
Σημείο 4: Φωσφορικός τρι-(2,3-διβρωμοπροπυλεστέρας)	Ολική απαγόρευση	Σε κλωστοϋφαντουργικά αντικείμενα προοριζόμενα να έρθουν σε επαφή με το δέρμα, όπως ενδύματα, εσώρουχα και λευκά είδη
Σημείο 7: Οξείδιο της τρι-αζιριδινυλο-φωσφίνης	Ολική απαγόρευση	Σε κλωστοϋφαντουργικά είδη προοριζόμενα να έρθουν σε επαφή με το δέρμα, όπως ενδύματα, εσώρουχα και λευκά είδη
Σημείο 8: Πολυβρωμοδιφαινύλια· πολυβρωμιωμένα διφαινύλια (PBB)	Ολική απαγόρευση	Σε κλωστοϋφαντουργικά είδη προοριζόμενα να έρθουν σε επαφή με το δέρμα, όπως ενδύματα, εσώρουχα και λευκά είδη
Σημείο 18: Ενώσεις του Υδραργύρου	Ολική απαγόρευση	Για τον εμποτισμό των ανθεκτικών βιομηχανικών υφασμάτων και των ινών που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή τους
Σημείο 20: Οργανοκασσιτερικές ενώσεις	0,1 % κατά βάρος κασσιτέρου	Σε κλωστοϋφαντουργικά είδη προοριζόμενα να έρθουν σε επαφή με το δέρμα στο ευρύ κοινό όπως γάντια, υποδήματα ή τμήματα υποδημάτων, επενδύσεις τοίχων και δαπέδων, αντικείμενα παιδικής φροντίδας, προϊόντα γυναικείας υγιεινής, πάνες
Σημείο 61: Φουμαρικό διμεθύλιο (DMF)	0,1mg/kg	Απαγόρευση σε όλα τα αντικείμενα
Σημείο 43: Αζωχρωστικές και αζωχρώματα	0,1 % κατά βάρος εάν απελευθερώνουν συγκεκριμένες αρωματικές αμίνες άνω των 30 mg/kg (0,003 % κατά βάρος)	Σε κλωστοϋφαντουργικά και δερμάτινα αντικείμενα τα οποία ενδέχεται να έρθουν σε άμεση και παρατεταμένη επαφή με το δέρμα ή τη στοματική κοιλότητα
Σημείο 46: α) Εννεύλοφαινόλη β) Αιθοξυλιωμένη εννεύλοφαινόλη	0,1 % κατά βάρος	Σε χημικές ουσίες ή μείγματα προοριζόμενα για την κατεργασία κλωστοϋφαντουργικών ειδών και δερμάτων
Σημείο 47: Ενώσεις χρωμίου (VI)	3 mg/kg (0,0003 % κατά βάρος) επί του συνολικού ξηρού βάρους του δέρματος	Σε δερμάτινα είδη που έρχονται σε επαφή με το δέρμα
Συγκεκριμένες Καρκινογόνες, Μεταλλαξιογόνες ή Τοξικές για την Αναπαραγωγή (KMT) χημικές ουσίες	Διαφορετικό όριο για κάθε χημική ουσία	Σε είδη ρουχισμού και υφασμάτινα αντικείμενα για το ευρύ κοινό, προοριζόμενα να έρθουν σε επαφή με το δέρμα

Ο κάθε ενδιαφερόμενος θα πρέπει πάντοτε να ελέγχει το πλήρες κείμενο για όλους τους περιορισμούς στο Παράρτημα XVII γιατί για πολλά προϊόντα ισχύουν πέραν του ενός περιορισμού, ενώ για πολλούς περιορισμούς ισχύουν συγκεκριμένες εξαιρέσεις. Όλοι οι περιορισμοί του Κανονισμού REACH αναρτώνται στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων:

<http://echa.europa.eu/el/substances-restricted-under-reach>

Οι εισαγωγείς υφασμάτινων ειδών αλλά και οι υπεύθυνοι για τη διάθεση στην κυπριακή αγορά πρέπει να βεβαιώνονται ότι τα είδη που εμπορεύονται δεν περιέχουν τις προαναφερόμενες χημικές ουσίες πέρα από το επιτρέπομενο όριο. Αυτό μπορεί να γίνει με τους ακόλουθους τρόπους:

- Στην παραγγελία ή τις προσφορές για προμήθεια προϊόντων να υπάρχει ο όρος «Τα προϊόντα να μην περιέχουν χημικές ουσίες για τις οποίες υπάρχει περιορισμός στο Παράρτημα XVII του Ευρωπαϊκού Κανονισμού REACH, δηλαδή να μην περιέχουν αζωχρωστικές, χρώμιο, DMF, εννεύλοφαινόλη κ.ά.».
- Να εξασφαλίζεται γραπτή βεβαίωση από τον προμηθευτή ή τον κατασκευαστή (με αναφορά σε αριθμούς τιμολογίου ή σειράς κατασκευαστή) με την οποία να βεβαιώνεται ότι τα προϊόντα δεν περιέχουν χημικές ουσίες για τις οποίες ισχύει περιορισμός.
- Να εξασφαλίζεται χημική ανάλυση, με την οποία να αποδεικνύεται η απουσία των συγκεκριμένων χημικών ουσιών από τα εμπορευόμενα προϊόντα.

Περιορισμός για αζωχρώματα (σημείο 43 του Παραρτήματος XVII)

Τα αζωχρώματα χρησιμοποιούνται για την βαφή υφασμάτινων και δερμάτινων προϊόντων. Πρόκειται για χημικές ουσίες οι οποίες κατά τη διάσπασή τους απελευθερώνουν αρωματικές αμίνες, οι οποίες έχουν καρκινογόνες ιδιότητες. Το νομικό κείμενο αναφέρει συγκεκριμένα:

Αζωχρώματα που ενδέχεται να απελευθερώνουν αρωματικές αμίνες άνω των 30 mg/kg (0,003 % κατά βάρος) δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται σε κλωστοϋφαντουργικά και δερμάτινα αντικείμενα τα οποία ενδέχεται να έλθουν σε άμεση και παρατεταμένη επαφή με το δέρμα ή τη στοματική κοιλότητα, όπως:

- ενδύματα, κλινοσκεπάσματα, πετσέτες, περούκες, καπέλα, πάνες και άλλα είδη υγιεινής, υπνόσακοι,
 - υποδήματα, γάντια, λουράκια ρολογιών χειρός, τσάντες, πορτοφόλια, χαρτοφύλακες, καλύμματα καθισμάτων, πορτοφόλια που φοριούνται στον λαιμό,
 - υφασμάτινα ή δερμάτινα παιχνίδια και παιχνίδια τα οποία περιλαμβάνουν υφασμάτινα ή δερμάτινα εξαρτήματα,
 - νήματα και υφάσματα προοριζόμενα για χρήση από τον τελικό καταναλωτή.
- Διευκρινίζεται ότι ο κατάλογος των πιο πάνω αντικειμένων είναι απλώς ενδεικτικός και όχι εξαντλητικός.

Περιορισμός για Χρώμιο (VI) (σημείο 47 του Παραρτήματος XVII)

Ο συγκεκριμένος περιορισμός αφορά το εξασθενές χρώμιο και τις ενώσεις του, οι οποίες προκαλούν καρκίνο μέσω της αναπνευστικής οδού, μπορεί να προκαλέσουν αλλεργική δερματική αντίδραση και είναι πολύ τοξικές για τους υδρόβιους οργανισμούς.

Το νομικό κείμενο αναφέρει συγκεκριμένα:

Τα δερμάτινα είδη που έρχονται σε επαφή με το δέρμα δεν διατίθενται στην αγορά όταν περιέχουν χρώμιο VI σε συγκεντρώσεις ίσες ή μεγαλύτερες από 3 mg/kg (0,0003 % κατά βάρος) επί του συνολικού ξηρού βάρους του δέρματος.

Περιορισμός για Φουμαρικό Διμεθύλιο (Di-methyl fumarate-DMF) (σημείο 61 του Παραρτήματος XVII)

Η συγκεκριμένη χημική ουσία έχει αποδεδειγμένα ευαισθητοποιητική για το δέρμα δράση. Αποτέλει τον σχηματισμό μούχλας η οποία μπορεί να προκαλέσει ζημιά στα δερμάτινα έπιπλα ή τα υποδήματα. Δεν είναι επιτρεπόμενο βιοκτόνο για χρήση στην Ευρώπη. Κυρίως εντοπίζεται σε εισαγόμενα αντικείμενα. Τις περισσότερες φορές ευρίσκεται σε μικρά σακουλάκια στο εσωτερικό των επίπλων ή στις συσκευασίες των υποδημάτων. Μετά την εισαγωγή περιορισμού κάτω από το REACH έχουν μειωθεί και οι αντίστοιχες κοινοποιήσεις στο σύστημα RAPEX.

Το νομικό κείμενο του περιορισμού αναφέρει:

Δεν πρέπει να διατίθενται στην αγορά αντικείμενα ή μέρη τους που περιέχουν DMF σε συγκεντρώσεις μεγαλύτερες από 0,1mg/kg.

Καρκινογόνες, Μεταλλαξιογόνες ή Τοξικές για την Αναπαραγωγή (KMT) χημικές ουσίες

Με πρόσφατο περιορισμό περιορίζεται η παρουσία συγκεκριμένων χημικών ουσιών που ταξινομούνται ως KMT σε ρουχισμό αλλά και σε υφάσματα που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με το δέρμα και διατίθενται στο ευρύ κοινό. Για αυτές τις χημικές ουσίες προτείνονται και συγκεκριμένες αναλυτικές μέθοδοι.

ΣΥΣΤΗΜΑ RAPEX

Αρκετά από τα μη-συμμορφούμενα προϊόντα που εντοπίζονται στην ευρωπαϊκή αγορά δημοσιεύονται στο RAPEX, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ανταλλαγής Πληροφοριών για την Ασφάλεια των Προϊόντων πλην Τροφίμων. Πολλές κοινοποιήσεις του RAPEX αφορούν, κυρίως, υφασμάτινα προϊόντα με υψηλή περιεκτικότητα σε αζωχρωστικές και δερμάτινα προϊόντα με υψηλή περιεκτικότητα σε εξασθενές χρώμιο.

Οι ενδιαφερόμενοι προτρέπονται να κοιτάζουν τις γνωστοποιήσεις του συστήματος RAPEX <http://ec.europa.eu/consumers/Rapid-Alert-System>

Γ.Τ.Π. 18/2018-1.500
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
Εκτύπωση: Τυπογραφείο Κυπριακής Δημοκρατίας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
www.mlsi.gov.cy/dli

